

เงินรูเบิลยังแข็งค่าแม้นโยบายคว่ำบาตร

เป็นเวลากว่า 2 เดือนที่เศรษฐกิจของรัสเซียต้องตกอยู่ภายใต้แรงกดดันอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน จากมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจโดยกลุ่มประเทศตะวันตกและพันธมิตร อย่างไรก็ตามค่าเงินรูเบิลได้แข็งค่าขึ้นตั้งแต่กลางเดือนมีนาคมและได้แข็งขึ้นถึงระดับสูงสุดใหม่แล้ว โดยกลับมาอยู่ที่ระดับเมื่อสองปีที่แล้ว

อัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐที่กรุงมอสโกเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม มีราคาต่ำกว่า 67 รูเบิลเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2563 และเงินยูโรก็ลดลงเหลือ 71 รูเบิล (ต่ำสุดนับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563) ซึ่งมีแรงหนุนจากราคาน้ำมันที่พุ่งสูงขึ้นมากอย่างรวดเร็วท่ามกลางการคว่ำบาตรของสหภาพยุโรปต่อเชื้อเพลิงรัสเซีย โดยราคาน้ำมัน Brent เพิ่มขึ้นเป็น 108 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล

แนวโน้มการแข็งค่าของสกุลเงินประจำชาติเกิดขึ้นไม่นานหลังจากสิ้นสุดของฤดูใบไม้ผลิ ในช่วงครึ่งหลังของเดือนมีนาคมค่าเงินรูเบิลมีความมั่นคงอย่างไม่น่าเชื่อในสภาพปัจจุบัน และสามารถชดเชยความเสียหายกลับคืนมาได้เกือบทั้งหมดนับตั้งแต่มีการคว่ำบาตรต่อด้านรัสเซีย

แต่อีกด้านหนึ่งของความย้อนแย้ง กล่าวคือในช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรงนั้น ผลกระทบเชิงลบมักจะถูกชดเชยด้วยสกุลเงินประจำชาติที่อ่อนค่าลงและมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น อันจะช่วยดึงดูดเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามาและทำให้ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้มากขึ้น

Mark Goykhman หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ของ TeleTrade Information and Analytical Center ตั้ง

ข้อสังเกตว่าสินค้าส่งออกที่มีราคาต่ำกว่าของรัสเซียจะขายได้ยากเนื่องจากกฎมาตรการคว่ำบาตรและมีความเสี่ยงที่ประเทศรับซื้อสินค้าจากรัสเซียจะถูกลงโทษด้วยมาตรการ Secondary sanction นอกจากนี้ยังมีเงินลงทุนไหลออกจากรัสเซียและความพยายามที่จะบีบให้รัสเซียต้องผิมนัดชำระหนี้ก็ยิ่งเป็นการปิดโอกาสที่จะมีการไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศ

แต่ในความเป็นจริงแล้วการล่มสลายของเงินรูเบิลกลับไม่เกิดขึ้นอย่างที่ควรจะเป็น โดยรัสเซียได้โต้ตอบต่อการกระทำของชาติตะวันตกด้วยมาตรการพิเศษและปิดกั้นการไหลออกของเงินทุน ห้ามการขายทรัพย์สินสำหรับผู้ที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในรัสเซีย ตั้งข้อจำกัดการทำธุรกรรมแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และกำหนดให้ผู้ส่งออกต้องแปลงเงินสกุลหลักที่เป็นรายได้ไปเป็นเงินประจำชาติ ตลอดจนการบังคับให้ประเทศที่ไม่เป็นมิตรต้องชำระค่าพลังงานในสกุลเงินรูเบิล ทั้งหมดนี้ส่งผลให้สกุลเงินประจำชาติกลับมาแข็งแกร่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าค่าเงินรูเบิลในปัจจุบันยังต่ำเมื่อเทียบกับศักยภาพทางเศรษฐกิจภายใต้ปัจจัยทางภูมิศาสตร์การเมืองหลายประการและความพยายามของกระทรวงการคลังในการลดอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อลดงบประมาณสะสม หากปราศจากสิ่งเหล่านี้เงินดอลลาร์สหรัฐอาจมีราคาเพียงแค่ว่า 50 - 60 รูเบิลเท่านั้น ซึ่ง Andrey Kochetkov เชื่อว่าหากมีการพัฒนาการนำเข้าใหม่ในช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม ความต้องการสกุลเงินหลักจะเพิ่มสูงขึ้น และส่งผลให้เงินรูเบิลอ่อนค่าลงเป็น 75 - 80 ดอลลาร์สหรัฐ

ผู้เชี่ยวชาญยังไม่กล้าที่จะคาดการณ์ในระยะยาวเนื่องจากสถานการณ์ในเศรษฐกิจและการเมืองโลก

เปลี่ยนแปลงเกือบทุกวัน แนวโน้มของการคว่ำบาตรน้ำมันของรัสเซียยังคงเป็นภัยคุกคามสำคัญต่อสกุลเงินของประเทศ อีกทั้งมาตรการคว่ำบาตรรอบใหม่ที่กำลังตามมา หากปริมาณการส่งออกพลังงานลดลง รายได้จากอัตราแลกเปลี่ยนก็จะลดลงอย่างรวดเร็ว แต่ทั้งนี้ผลอาจจะออกมาในทางตรงกันข้ามได้ โดยธนาคารกลางของรัสเซียและรัฐบาลจะต้องดำเนินมาตรการเพื่อชดเชยการขาดรายได้จากน้ำมันและก๊าซ

TeleTrade เชื่อว่าภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ราคาน้ำมันในระยะสั้นจะพุ่งสูงขึ้นในเดือนพฤษภาคม-มิถุนายนเป็น 160-180 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล อย่างไรก็ตามหลังจากประสบกับภาวะอุปทานและการบริโภคที่ตกต่ำ ราคาน้ำมันก็จะปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วและอาจถึงขั้นพังทลายเหมือนเช่นในปี พ.ศ. 2551 จนทำให้เงินรูเบิลอ่อนค่าแตะระดับ 100 – 110 ต่อดอลลาร์สหรัฐ และ 115 – 120 ต่อยูโร ภายในสิ้นปี พ.ศ. 2565

ขณะนี้สหภาพยุโรปกำลังสืบสวนว่าจะอยู่ได้อย่างไรโดยปราศจากทรัพยากรจากรัสเซียและขณะนี้ยังไม่มีแผนการที่ชัดเจน ซึ่งเป็นไปไม่ได้เลยที่ยุโรปจะหาแหล่งพลังงานจากที่อื่นมาชดเชย ทั้งนี้จากการประชุมเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคมที่ผ่านมา สหภาพยุโรปยังไม่เห็นด้วยกับการคว่ำบาตรน้ำมันของรัสเซียในสถานการณ์ปัจจุบัน

หากยังตั้งต้นที่จะคว่ำบาตรน้ำมันของรัสเซีย ผลที่ตามมาอาจจะเป็นความหายนะต่อยุโรป เกิดการล่มสลายของตลาดสินค้าโภคภัณฑ์และไม่สามารถควบคุมราคาพลังงานได้ โดยธนาคารเพื่อการลงทุนชั้นนำได้

เตือนเยอรมนีซึ่งเป็นประเทศเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดของสหภาพยุโรปว่าจะเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่จะแผ่ขยายไปทั่วทั้งยุโรป

ก่อนหน้านี้ Jeffrey Sachs นักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกัน กล่าวว่า การคว่ำบาตรน้ำมันและก๊าซจากรัสเซียจะนำไปสู่ภาวะถดถอยทั่วยุโรป ดังนั้นจึงไม่คุ้มค่าที่จะหันไปใช้มาตรการดังกล่าว อีกทั้งไม่ได้เกิดผลดีต่อสถานการณ์ในยูเครนแต่อย่างใด

ที่มา: *Why the ruble continues to grow despite the sanctions imposed by the West*, by Andrey Goliev, live24.ru

แม้ว่าการระดมใช้มาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อรัสเซียอย่างเข้มข้นตั้งแต่ช่วงแรกของการปฏิบัติพิเศษทางทหารของรัสเซียในยูเครน จะส่งผลให้ค่าเงินรูเบิลของรัสเซียอ่อนค่าลงอย่างฉับพลันจนเกิดความปั่นป่วนต่อระบบเศรษฐกิจได้ในช่วงต้น แต่รัสเซียก็สามารถรับมือกับสถานการณ์วิกฤตได้เป็นอย่างดีจนค่าเงินรูเบิลกลับมาแข็งค่ามากกว่าเดิม

อย่างไรก็ตาม ด้วยสถานการณ์ความขัดแย้งที่ขยายวงกว้างออกไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่สามารถคาดการณ์อนาคตได้อย่างชัดเจนและมีความผันผวนสูง จึงยังไม่ควรไว้วางใจกับสิ่งที่เป็นอยู่ในขณะนี้

ปัญหาค่าเงินรูเบิลแม้จะมีความมั่นคงแล้วระดับหนึ่ง แต่สิ่งที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการค้าระหว่างประเทศเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าเข้า-ออกของรัสเซียยังไม่สามารถแก้ไขได้ในปัจจุบัน